

Agerdykningsberetning.

(Fra Slutningen af October.)

Veiret har i de forløbne tre Maaneder frembudt store Forskjelligheder, dog mindre med Hensyn til Varmen end til Regnmængden. August og September vare koldere end sædvanligt, navnlig September, hvis Middelterperatur var $1,8^{\circ}$ under den almindelige, medens Octobermaanedes Barmegrad omtrent falder sammen med Gjennemsnitstemperaturen. Regnmængden i August var lidt lavere, men i September næsten en halv Gang høiere end den almindelige, October var derimod meget tør; der faldt kun 2,6 Linier Regn paa Landbohøiskolen, medens Gjennemsnitsregnmængden for October er 25,6 Linier. Blæst var hyppig, navnlig i August og September, afvejlende med Regn, og flere Gange i August gik den over til at blive Storm og forarsagede megen Skade paa det u høstede Korn.

Høsten, der begyndte i den sidste Uge af Juli, fremmedes i Begyndelsen godt, og allerede i den tredje Uge af August var paa mange af de mindre Gaarde paa Verne Høsten endt. Men derefter indtraadte et mere ustadigt Veir, som varede igjennem hele Septembermaaned, og, som man af Oversigten af Veirforholdene vil see, faldt heftige Regnskyl, navnlig den 7de, over en stor Deel af Landet. Regnen var ikke vedvarende og afløstes i Almindelighed af Blæst, som snart tørrede Sæden og tillod at Indfryselen fortsattes mellem Bygjerne, og ved Augustmaanedes Slutning var den største Deel af Sæden bjerget, og mange, selv store, Gaarde færdige. Ved den store Regnmængde i September blev Høsten vanskeligere og megen Havre og Byg, men navnlig Boghvede, stod længe ube i Regnen og kunde ikke undgaae at lide Skade, især i Straaet, om det endog senere ved Taalmodighed og Paapasjenhed bjergedes tørt. De Hæsse, som ikke vare takkede da de stærke Regnbyger faldt, have lidt endeel ved Regnens Indtrængen, som sikkert vil mærkes baade paa Kornets og Halmenes Bestaffenhed.

Plantesygdomme og Insekter have vel ikke i denne Sommer forarsaget megen Skade, men de ere dog sporede mange Steder, og Indflydelsen har ikke været ubetydelig. Oldenborrelarverne have viist sig næsten overalt og mange Steder pletviis ødelagt den unge Kløver, ligesom ogsaa Hvede- og Bygrødderne vare aignavede, saa at Planterne ved Modningen gik op med Roden; men i Almindelighed begyndte Larvernes Virksomhed noget seent, saa at Skaden blev mindre,

end ellers vilde have været Tilfældet; baade Kartofler og Røer have Oldenborrelarverne enkelte Steder udhulet. Hvedemyggen har vel ikke gjort saa stor Skade, som man en Tid befrygtede, men mange Steder er dog Afgrøden formindsket betydelig ved dens Angreb. Over Brand i Hvede klages almindeligt, ligesom ogsaa Baarsæden, navnlig Havre, har lidt meget af Støvbrand. Bladlus og Jordløpper have gjort Werterne stor Skade, og Kapsafgrøden blev betydelig formindsket ved Larver i Skulperne, der ofte først viste sig otte Dage før Meiningen. Kartoffelsygdommen er sporet næsten overalt, i Almindelighed dog i mindre Udstrækning, end de foregaaende Aar.

Høstens Udfald har ikke opfyldt de store Forventninger, man tidligere nærede, hverken med Hensyn til Halm eller Kjørneudbytte; kun i det vestlige Jylland har den været meget tilfredsstillende og ikke lidt over et Middelaaar. Allerede ved Høstningen viste det sig, at man i Almindelighed havde skuffet sig med Hensyn til Fyldet, og Tærskningen har ikke givet, hvad man ventede. Saavidt man endnu kan domme, vil Udbyttet ikke overstige en Middelhøst med Hensyn til Quantiteten; Qualiteten er i Almindelighed tilfredsstillende.

Om Hveden naaer en Middelhøst er vistnok meget tvivlsomt. Mange Steder har den givet godt, men i de egentlige Hvedeegne og navnlig paa Volland og Falsler har den fyldt meget lidt og giver forholdsviis daarligt. De stærke Storme før Høsten have bidraget meget til at forringe Foldene, jaavel som det flette Veir i Blomstringstiden, der fremkaldte Spring i Årene, de heftige Byger, der nedsløge endeel Sæd før Kjørnen havde udviklet sig, og Hvedemyggens Angreb. Som ovenfor anført har Hveden især paa Bøndermarker været temmelig angreben af Brand. Qualiteten er i Regelen god, baade er Farven smuk og Vægten tilfredsstillende, dog forekommer ogsaa her Undtagelser, og navnlig fra de sydlige Der klages ogsaa over Qualiteten. Da der imidlertid især er besaaet et stort Areal med Hvede, tør man dog haabe, at Landet vil kunne afgive det sædvanlige Quantum til Udsæd.

Rugen har fyldt langt mindre, end man tidligere ventede; enkelte Steder skæpper den ret godt, men i Almindelighed kun middelmaadigt. Da dertil et langt ringere Areal er besaaet end sædvanligt, vil Udbyttet være langt under en Middelhøst og ikke tilfredsstillende Landets Forbrug. Mange Egne, som ellers udføre store Quantiteter Rug, trænge især til Tilførsel. Qualiteten er god.

Raps, som paa en Tid af Sommeren lovede særdeles godt, har i Almindelighed kun givet et jævnt Udbytte, da Frøene fort før Modningen angrebes af Larver.

Byg er over hele Landet lykkedes godt, og vil vistnok give ikke saa lidet over en Middelhøst. De stærke Storme i August have vel mange Steder gjort det seenthøstede Byg nogen Skade og formindsket Udbytten med flere Fuld, navnlig det jevradede, men i det Hele er man dog meget vel tilfreds med Udbytten. Farve og Vægt ere i Almindelighed gode. Da der iaar, paa Grund af Rugens Mislykken, er saaet langt mere Byg, end sædvanligt, tør man gjøre sig Haab om et betydeligt Overskud til Udjorsel.

Havre synes i det Hele at give et tilfredsstillende, og mange Steder et meget godt Udbytte, saavidt man kan dømme efter det Lidet, som hidtil er tørsket. Den har fyldt meget godt i Laden, men Qualiteten af Kornet lader mange Steder meget tilbage at ønske; Vægten er ringe.

Bælgvæd er falden meget forskjellig ud; paa vel dyrkede og frugtige Jorder, hvor der er gjødet dertil, har Udbytten været tilfredsstillende, men i Almindelighed meget ringe. Dyrkningen aftager Aar for Aar, som maa ansees for meget beklageligt, da som oftest langstraaet Sæd træder istedetfor, og vort Sædkiste, som aldrig har været synderlig godt, bliver derved endnu slettere.

Boghvede har i det sydlige Jylland, Fyen og især i Slesvig givet en rig Høst, større end i mange Aar. Andre Steder, hvor den dyrkes, har Udbytten været mere forskjelligt; den leed af Stormen i August og af Regnen i September.

Kartofler have i Almindelighed kun givet et ringe Udbytte, da Knoldene vare meget smaa. Kun enkelte Steder har Udbytten været nogenlunde tilfredsstillende, 30—60 Tdr. paa en Td. Land. Med enkelte Undtagelser har Sygdommen iaar været mindre udbredt og Qualiteten bedre. Som ovenfor er bemærket, vare Knoldene mange Steder udbulede af Oldenborrelarver.

Rodfrugter have, hvor de ere holdte rene, som imidlertid ikke har været let iaar, og paa høilandede Jorder givet et ret tilfredsstillende Udbytte, dog vistnok i Almindelighed mindre end ijsor. I det tørre Veir i October var der Leilighed til at faae dem godt optagne og nedlagte i Batterier.

Humle synes i Almindelighed at være lykkedes godt. Hørren mindre godt; af Træfrugt har i mange Aar ikke været avlet saa lidet, da kun de simplere Sorter have baaret.

Græsmarkerne have indtil Slutningen af October holdt sig gode, og man har havt en særdeles god Efteraarsgræsning, hvorfor ogsaa Dvæget i Almindelighed er taget seent ind. Den unge Kløver er meget lovende, undtagen hvor Sæden har været angreben af Oldenborrelarver, der er den gaaet aldeles bort.

Meieriudbyttet har været ret tilfredsstillende, og vist-

nok i Efter sommeren snarere over end under et Middelaar. Dog høres de sædvanlige Klager over, at Udbytten ikke har svaret til Forventningerne og det gode Græs. Som Exempler paa et ualmindeligt Udbytte kan nævnes, at et Par Gaarde paa det sydlige Fælster fra 1ste November ifjor til samme Dato iaar have naaet 170 Pd. Smør af hver Ko i Gjennemsnit, ved en Besætning af 212 og 110 Køer.

Sundhedstilstanden hos Hornkvæget er upaaflagelig. Hestene lide paa mange Steder af Qværfe, der er temmelig haardnaffet, men ikke ondartet. Blandt Faarene spores hist og her Leverflynder.

Fodermængden vil vistnok overalt være tilstrækkelig, om den end i de bedre Egne er mindre rigelig end ifjor.

Vinterjæden er iaar kommen i Jorden til meget for skjellig Tid, da Regnen i September afbrød Arbeidet. Hvor man ikke forhastede sig med at saae i ubeqvem Jord, gav det gode Veir i Slutningen af September og gennem hele December Leilighed til at saae Sæden jærdeles godt i Jorden. Al Vinterjæd, baade Rug, Hvede og Raps, staaer frodigt, den tidligsaaede næsten for frodigt. Der klages i dette Efteraar overalt over den graa Sneal, der har indfundet sig i store Mængder, og som angriber Vinterjæden, hvor den grændser til Græsmarker eller i Nærheden af græsbeholdte Diger eller Grøfter. De smaa Huusmandslodder ere derfor meest udsatte, ligesom de Marker, hvor Vinterjæden er saadet i Stubbjod, efter Bælgrugter eller efter en slet behandlet Brak. Mange Steder har man maattet saae om, men saavidt vi have erfaret, dog kun paa mindre Stykker.

Efteraarssarbejderne ere godt fremskredne i den tørre October. Paa bindende Jorder har Jorden næsten været for tør, og man har flere Steder maattet opjætte at ombyrde Græsmarkerne indtil Regn indfandt sig.

Alle Landmandens Produkter have i dette Efteraar staaet i høi Priis, og da Høsten, efter hvad man endnu kan domme, for hele Landet kan ansættes til en Middelsafgrøde, maae Conjunkturerne ansees som heldige for Landmanden, og de gode Følger deraf ville, som vi haabe, ogsaa mærkes i Kjøbstæderne.

Den store Plads, som de andre i dette Heste optagne Afhandlinger fræve, nøder os til at indskrænke os til med Hensyn til Forholdene i de forskjellige Landsdele at bemærke, at efter de Meddelelser, der ere komne os i Hænde, ansee vi Høsten at være falden meest tilfredsstillende ud i det vestlige Jylland. Slesvig og paa Bornholm, derefter følge Sjælland, Fyen og det østlige Jylland; mindst heldig synes den at være paa Lolland, Fælster og Moen.